

PORSGRUNN
BIBLIOTEK

Olaf Willums

1886 — 1967

Minneutstilling

Porsgrunn Kunstforening 1968

Lokaløamle

sm 7088

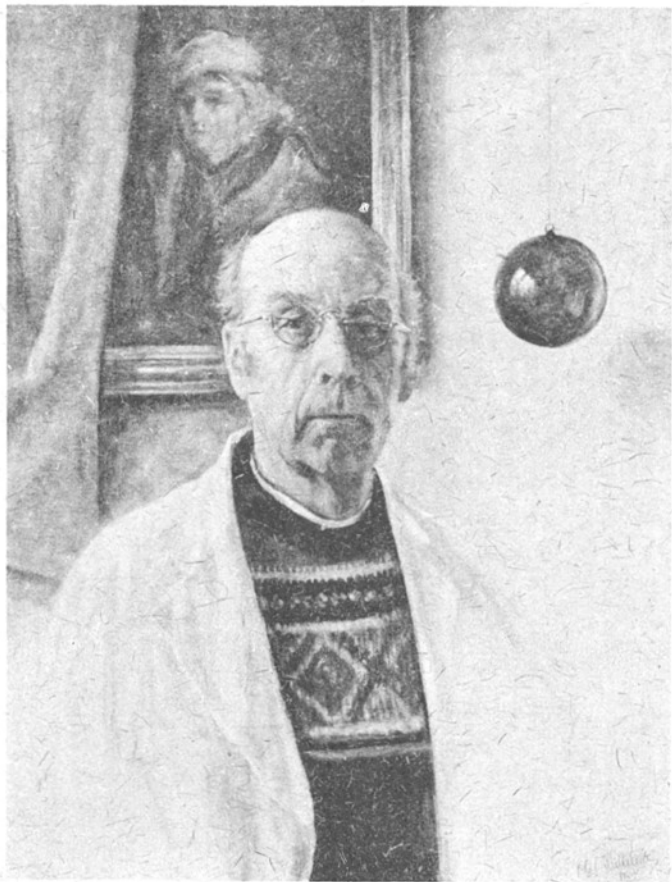
Porsgrunn

ket

Targjai Risvollo

Olaf Willums

Når Porsgrunn Kunstforening arrangerer denne minneutstilling over Olaf Willums, er det for å hedre en av sine aller mest trofaste medarbeidere gjennom mange år. Som medlem av Porsgrunn Kunstforenings styre var Olaf Willums til uvurderlig støtte i foreningens første tid. Med sin innsikt og erfaring, en aldri sviktende interesse og entusiasme var han alltid rede med råd og praktisk hjelp. Hans varme inderlighet og sterkt følte engasjement ble en inspirasjon for alle som kom i hans nærhet.

Hos Olaf Willums var liv og kunst ett og det samme. Kunsten var det som ga hans hverdag liv. Livet ble for ham en lang og trofast kamp i kunstens tjeneste. Hans viten om kunst og kunstnere var enorm. Hans studier av bl. a. Hieronimus Bosch, Pieter Brueghel, Albrecht Dürer og hans imponerende detaljkunnskaper i europeisk kunsthistorie kunne fyllt bindsterke verker. Men Olaf Willums' våpen var ikke pennen. Hans media var i første rekke radernålen og gravørstikken, og som grafiker førte han arven fra tradisjonsrike europeiske strømninger videre i Norge. Som overlærer ved Statens Håndverks- og Kunstindustriskole gjennom en menneskealder skulle han komme til å bli den gjennemsolide læremester og den inciterende inspirasjonskilde for sine hundretalls elever. Hva hans lærergjerning, hans ubøyelige krav til kunnen, viten og redelighet i den kunstneriske gjerning har betydd for norsk grafisk kunst lar seg ikke måle. Utallige vitneprov fra takknemlige elever bærer imidlertid frem et samlet, talende vitnesbyrd om den befruktende innflytelse han som lærer har utøvet.

Det var i første rekke som grafiker Olaf Willums vant ry, såvel ute som hjemme. Men så lå da også den grafiske uttrykksform usedvanlig godt til rette for ham. Kravet til håndverksmessig kunnen appellerte til praktikerens i ham. De grafiske kunstners rent spesielle tekniske krav tiltalte hans evne til å arbeide med nitid nøyaktighet, med en minutiøs ferdighet som vel bare er de aller færreste forunt å mestre. Og allikevel — i alle år var det maleriet som lå hans hjerte nærmest. De siste 25 år av sitt liv var det utelukkende penselen og fargene han ofret tid og arbeid på. Som den strenge, selvdisciplinerte natur han var, benyttet han hver en time på dagen til arbeid og studier. Arbeidslampen på Olaf Willums' atelier ble sjelden slukket før den nye dag var ved å gry.

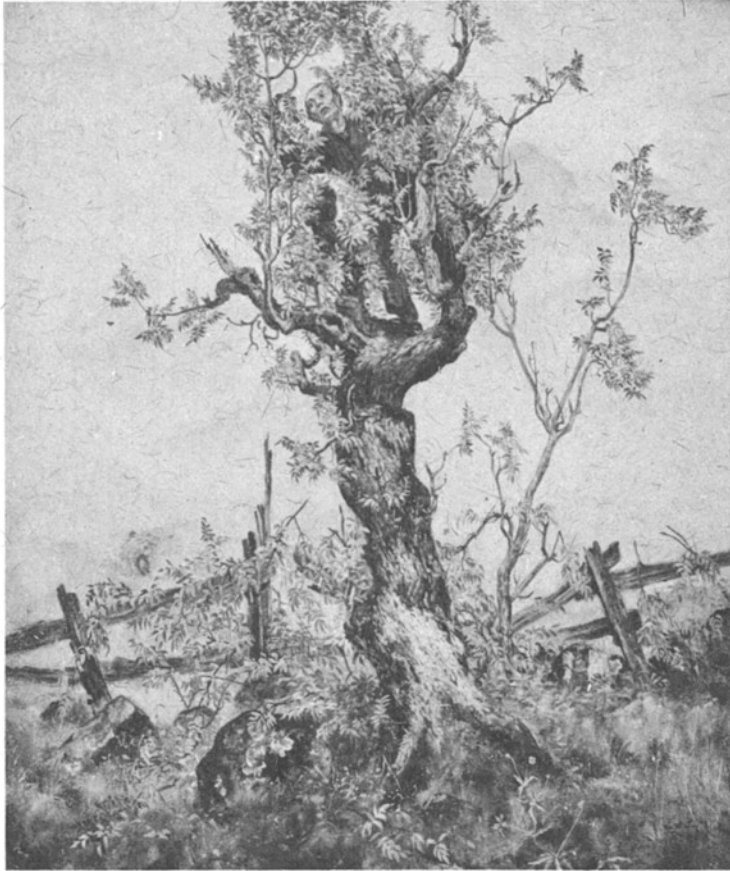
Selv om Olaf Willums' kunstsyn var dypt og forpliktende forankret i den strengeste naturalisme, så var han allikevel alltid intenst og levende opptatt av samtidens moderne avantgardister. Hans dom og kritikk kunne være stillfarende streng og kompromisløs, men hans blikk var alltid åpent for strømninger i tiden og for enkeltkunstnere som tilkjennega personlig engasjement og en bevisst artikulert uttrykksform. Betegnende for spennvidden i hans kunstneriske interesseområde var hans pendling mellom de gamle mestere og det 20. århundres geniale fabulister — Klee, Kandinsky og — ikke å forglemme — hans spesielle lille forkjærlighet for Salvador Dali!

Men dog — det var en drømmende, men allikevel jordnær romantiker han egentlig var. Ikke så at han søkte romantikken som en drøm bort fra hverdagen. For ham var romantikken en livsnær, håndgripelig realitet. Og ut fra hans intime, nære kjennskap til norrøn mytologi, til vår sagatid, og først og fremst — hans sterke engasjement i norsk folkediktning — skulle komme til å bety en uuttømmelig inspirasjonskilde for hans kunstneriske virksomhet. Det er her nok å nevne verker som boken «Norske Folkevisor», et unikt stykke norsk bokkunst, og hans livsverk som maler, «Draumkvædet», resultatet av over tredve års studier og arbeid.

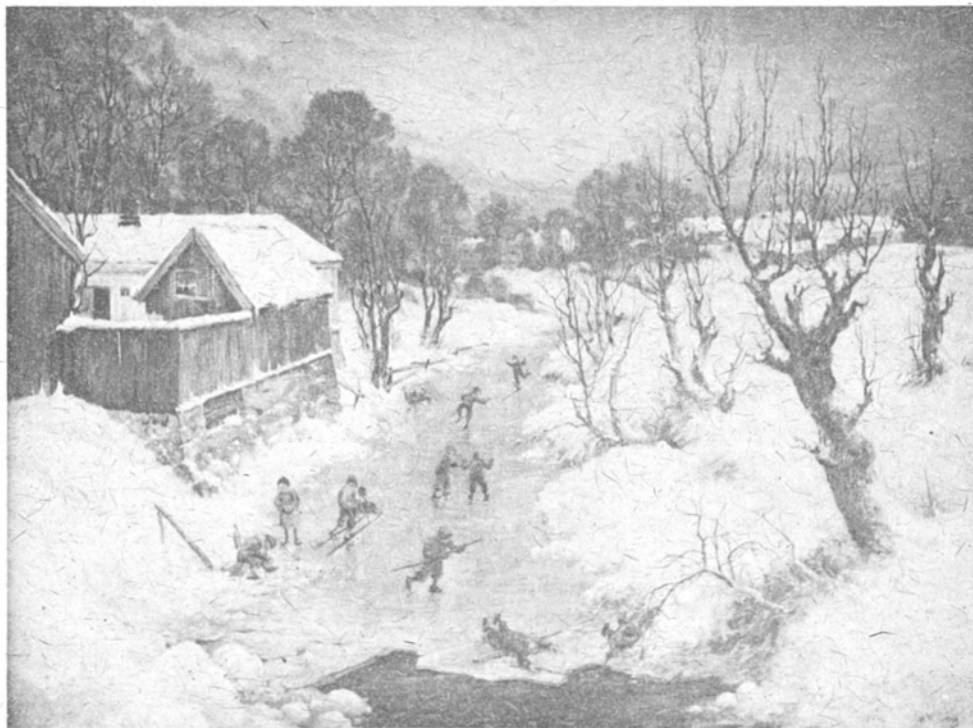
Alle de syv store bilder som utgjør «Draumkvædet»-serien var utstilt i Porsgrunn Kunstforening under Olaf Willums' separatutstilling i 1958. Disse bildene er derfor ikke tatt med ved denne minneutstilling. Derimot har vi valgt å ta med ett av de siste bilder fra kunstnerens hånd, skapt i hans enogdttiende år. Her møter man et bilde som på mange vis ikke bare er en syntese av norsk middelalders største og merkeligste epos, men som også kan fortolkes som et visjonært selvportrett. Her møter man kunstnerens nesten lidenskapelige hengivenhet overfor vår folkediktningens mest engasjerende storverk. Her er drømmer og visjoner over himmel og helvete. Her er angst, redsel og smerte. Men her finner man også opphøyethet, godhet og mildhet i forsoningens tegn. En parafrase over et dikt? Javel, men dikt og drøm og virkelighet vandrer ofte til hope. I et levende, inntrykks-vart og kjenslerikt kunstnersinn kan det vel være vanskelig å skille drømmen fra virkeligheten.

For hos kunstneren er det den samme himmel over begge.

Harald Bache Bystrom.

Mann i treet

Klyvebekken

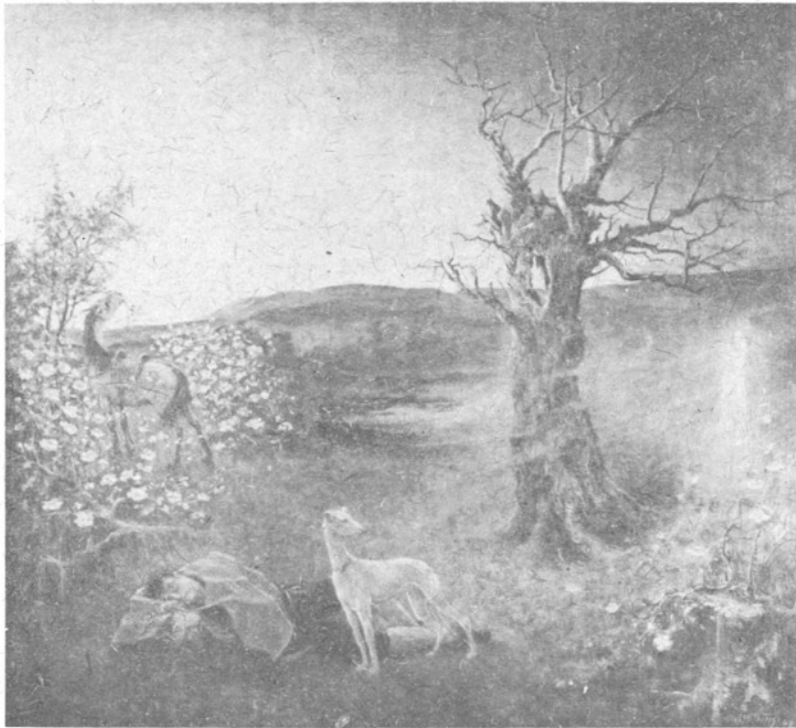
Utstilte arbeider

1. Ved stranden 1929 olje
2. «Heiemo og Nykkjen» olje
3. Vinter olje
4. «Flukten til Egypt» 1921 olje
5. Gate i Barcelona 1950 olje
6. Tossa del Mar 1952 olje
7. Fra Draumkvædet olje
8. I Museo del Prado 1950 olje
9. Fra Porsgrunnselven 1935 olje
10. «Julebukker (Fra Enerhaugen) 1925» olje
11. «Bendik og Aarolilja» olje
12. Portrettstudie 1962 olje
13. Aktstudie 1931 olje
14. Sommer i Sæby 1934 olje
15. Dirik akvarell
16. Kvernhus 1945 akvarell
17. «Draugen» 1942 olje
18. «Olav Liljekrans» 1960 olje
19. Mann som lauver olje
20. Portrettstudie akvarell
21. Vandrende musikant 1935 tegning
22. Portrettstudie olje
23. Vindrikkeren, studie 1950 olje
24. «Vikinger i storm» olje
25. I atelieret 1944 olje
26. I smia 1942 olje
27. Selvportrett 1964 olje
28. Huldrå, 1923 radering
29. Gammel løe lito

30.	Fra Brügge 1922	lito
31.	Gjetergutt	lito
32.	Faust II	lito
33.	«Ecco og Narciss» 1960	olje
34.	«Oude Vork», Dordrecht 1922	radering
35.	Fra Venedig	radering
36.	«Min hembygds hulder» 1931	radering
37.	Dyrestudie 1943	olje
38.	«Undine» 1928	olje
39.	Fra Klyvøbekken	olje
40.	«Svanens død» 1920	radering
41.	Peoner	olje
42.	Aftenlandskap, Porsgrunn 1920	radering
43.	«En drøm» 1933	olje
44.	Ved Peñiscola 1953	akvarell
45.	Toledo 1952	akvarell
46.	Maleren og hans modell 1937	radering
47.	Draumkvædet	tresnitt
48.	Fra «Norske Folkevisor», utgitt 1936	tresnitt
49.	Draumkvædet	tresnitt
50.	«Valentin og Vargridderen», utgitt 1937 ...	tresnitt
51.	Aktstudie, 1953	pastell
52.	Fugl 1943	akvarell
53.	Aktstudier 1923	radering
54.	Fra London Zoo, 1932	aquatint

Bilde nr. 43 «En drøm» tilhører direktør Odd Jacobsen, Nystrand, bilde nr. 12 «Portrettstudie», nr. 23 «Vindrikeren» og nr. 46 «Maleren og hans modell» tilhører Harald Bache Bystrøm, Porsgrunn.

De øvrige bilder er fra arkitekt Dirik Willums' samling.

Folkevisse

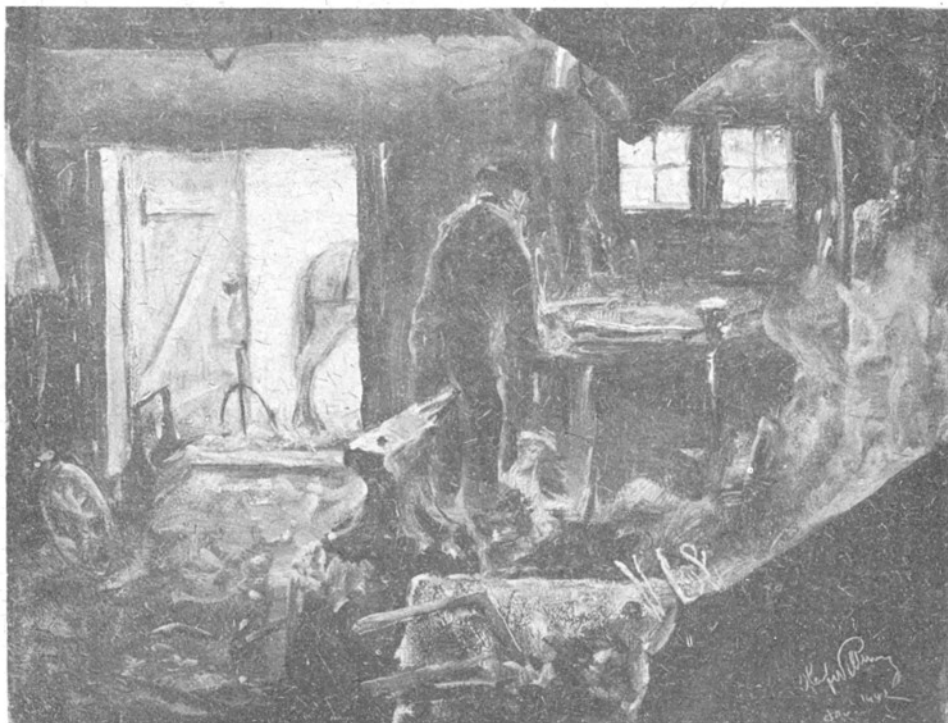
Huldra

I Sæby

Julebukker

I smia

London Zoo

Fra Draumkvædet

Fra Draumkvædet

Carbjai Risvollo
Domfrua Ingjebjør
Heiemo og Nykkjen
er originaltresnitt
fra
„Norske Folkevisor“

Jomfruva Ingjebjør

Heimo og Nykkjen

Katalog nr. **11**

Katalogen er trykt i 300 nummererte eksemplarer. Tresnittene er originaler trykt i boktrykk og maleriene er reprodusert og trykt i offset ved Brødrene Dyrings Boktrykkeri, Porsgrunn. Papiret er kunstnerens eget tresnittpapir og til omslaget er benyttet Tumba Ingrespapir.